

для кожного випадку точністю, тобто врахуванням кожної групи витрат та характеру їх зміни та розробка програми для ЕОМ. Тільки такий підхід, на думку авторів, дасть можливість з прийнятною точністю визначити точку безбитковості, а значить з тим чи іншим рівнем достовірності прогнозувати результати роботи.

Список використаних джерел

1. Великий Ю.М. Планирование трудовых показателей в период освоения производственных процессов. Дисс. на соискание ученой степени канд. экон. наук. – Харьков, 1989. – 203с.
2. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений: Учебник / Пер. с англ. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 655 с.
3. Чимшит С., Грабовський І. Методичні аспекти формування та оцінювання зони безбитковості. Галицький економічний вісник – Тернопіль : ТНТУ, 2014. – Том 46. – № 3. – С. 155-170. – (Фінансово-обліково-аналітичні аспекти). URL: <http://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/46/189.pdf>
4. Булуй О.Г. Моделирование межі безбитковості виробництва продукції у сільськогосподарському підприємстві. Житомирський національний агроекологічний університет . URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/5.3/58.pdf>
5. Михальська О.Л. Ефективність застосування методів маржинального аналізу на олійно-жирових підприємствах України. Економічний аналіз. – 2014. – Т. 16(2). – С. 124-131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2014_16%282%29_20
6. Н.Л. Ющенко, П. Куслій. Моделі і програмні продукти розв'язування проблем безбитковості діяльності. Науковий вісник Полісся. 2015. № 4, С. 76-86. URL: http://journals.uran.ua/nvp_chntu/article/view/68838

УДК 351.863:334.72

*Цветік Ю.С., студент гр. ЕП-18
(науковий керівник – Бугаєва М.В., к.е.н., доц.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

В Україні лише протягом останніх років центральні органи державного управління звертають увагу на проблеми економічної безпеки держави. Однак ще не на належному рівні державні службовці вищого рівня усвідомлюють, що підвищення економічної безпеки держави полягає у зміцненні економічної безпеки окремих суб'єктів господарювання. Відповідно в Україні не прийнято жодного програмного документа стратегічного характеру у сфері економічної безпеки підприємництва. Це не відповідає практиці економічно розвинених держав світу, в яких підприємство (особливо мале) є не тільки об'єктом державної політики, але розглядається як чинник національної безпеки.

Актуальність економічної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів визначається необхідністю формування внутрішнього імунітету і зовнішньої захищеності від дестабілізаційного впливу та конкурентоздатності на світових ринках, а також стійкості фінансового становища.

В Україні питанню «економічна безпека підприємства» економісти почали приділяти увагу ще з 90-х років минулого століття. На сьогодні проблема економічної безпеки на підприємстві є досить актуальною та розглядається багатьма сучасними науковцями, серед яких: О.В. Березін [2], В.П. Василенко [3], О.С. Іванілов [4], Т.М. Іванюта [1], І.Н. Карпунь [5], та інші. На жаль, економічній безпеці підприємницької діяльності в умовах євроінтеграційних процесів достатня увага не приділялася.

Мета дослідження полягає у загальному огляді системи економічної безпеки підприємництва в Україні та пошуку шляхів зниженню загроз її функціонуванню в умовах євроінтеграції.

Фундаментальною основою економічного розвитку держави є економічна безпека. Загалом, економічна безпека – це такий стан національної економіки, за якого забезпечуються захист національних інтересів, стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатність до розвитку та захищеність життєво важливих інтересів людей, суспільства, держави [1]. В свою чергу, управління економічною безпекою держави – це система організаційних та інституційно правових заходів впливу, спрямованих на своєчасне виявлення, попередження, нейтралізацію та ліквідацію загроз фінансовій безпеці держави [4].

В умовах європейської інтеграції забезпечення фінансово-економічної безпеки держави має бути першочерговим завданням, з точки зору національних інтересів. Адже, сучасні тенденції глобалізаційних фінансово-економічних і соціальних процесів узагальнюють вимоги та характеристики ефективного економічного розвитку окремих суб'єктів світової економіки, в першу чергу – національних економік.

У нашому дослідженні зосередимо увагу на підприємницькій безпеці, яка стосується безпосередньо функціонування малих і середніх підприємств, як рушійного чинника розвитку національної економіки. Сучасні підприємства, в основному є інноваційно-орієнтованими в умовах розвитку євроінтеграційних процесів і це є необхідною умовою їх конкурентоспроможності. Інноваційно-орієнтоване підприємство є таким підприємством, яке здійснює інноваційну діяльність, планує її здійснення у майбутньому, і орієнтоване на отримання результатів діяльності переважно від виробництва та продажу інноваційного продукту. Таке підприємство можна розглядати як організовану мережу інноваційних процесів, формування якої здійснюється шляхом інтеграції потоків усіх видів за етапами виробничо-збутового ланцюга інноваційної діяльності – від постачальників первинної сировини до кінцевого споживача.

Під економічною безпекою інноваційно-орієнтованого підприємства (фірми, організації) розуміється стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів (у т. ч. його інноваційних потужностей та потенціалу), що дозволяє досягти стану захищеності від внутрішніх та зовнішніх економічних загроз та подальшого стійкого розвитку в умовах нестабільності національної економіки.

У зв'язку з новими умовами господарювання, які постійно змінюються під впливом НТП інноваційна складова стає однією з найбільш вагомих для забезпечення високого рівня економічної безпеки. Тому пропонується доповнити структуру економічної безпеки інноваційною складовою (Рис.1).

Отже, проаналізувавши погляди зарубіжних та вітчизняних вчених на сутність та складові економічної безпеки підприємництва, можна дати узагальнене визначення економічної безпеки підприємства, яка розглядається в науковій літературі як якісна характеристика економічної системи, яка визначає її здатність підтримувати нормальні умови життєдіяльності конкретного підприємства, галузі, населення, стійке забезпечення ресурсами розвитку народного господарства, а також послідовну реалізацію регіональних і державних інтересів. При чому у країнах Західної Європи термін «економічна безпека» з'явився у 70-х роках і спрощено трактувався «як економічний метод забезпечення національної безпеки». Сьогодні поняття економічної безпеки держави визначають як загальнонаціональний комплекс заходів, спрямованих на забезпечення стійкого розвитку та удосконалення структури економіки, створення механізму протидії внутрішнім і зовнішнім загрозам. Відповідно, пріоритетами в зміцненні безпеки країн Західної Європи виступають благополуччя, захищеність громадянина і т. ін. [5, с. 12].

Більшість авторів економічну безпеку підприємства трактують як сукупність зовнішніх та внутрішніх умов, при яких забезпечується надійний захист його економічних інтересів від усіх можливих видів загроз, стабільність функціонування та сталий розвиток.

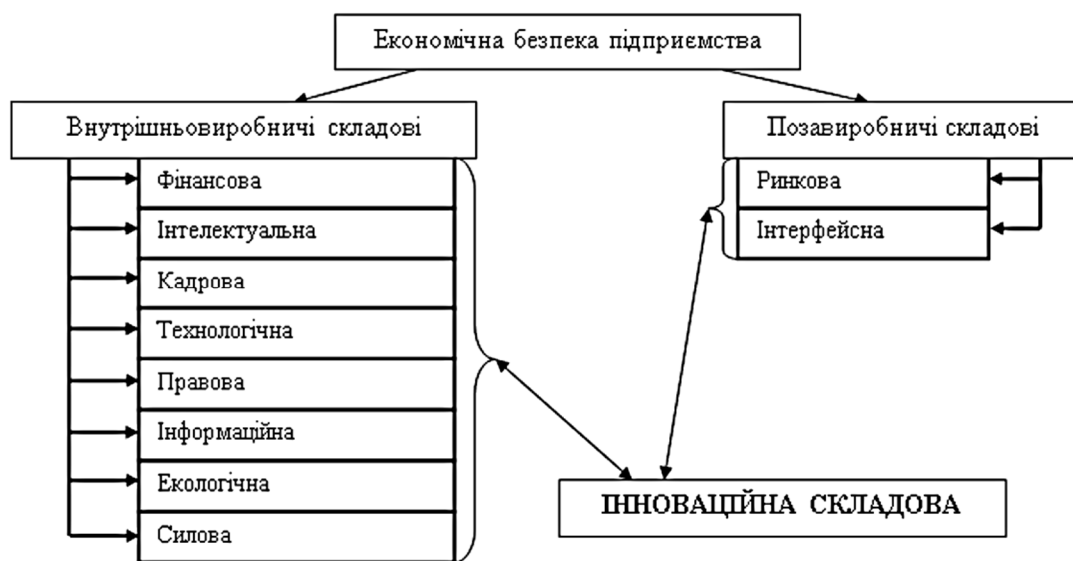

Рис.1. Структура економічної безпеки інноваційно-орієнтованого підприємства*

*Розроблено авторами

В умовах євроінтеграції система економічної безпеки підприємства повинна забезпечити захист від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, дестабілізуючих факторів та сприяти реалізації інтересів власників, працівників, партнерів підприємства та інших зацікавлених сторін.

Метою забезпечення економічної безпеки підприємництва є мінімізація загроз розвитку бізнесу та забезпечення збереження майна підприємства. Відповідно, в сучасних умовах господарювання та в умовах євроінтеграції України, система забезпечення економічної безпеки підприємництва повинна вирішувати такі завдання:

– прогнозування та організація діяльності із попередження можливих загроз економічній безпеці підприємництва, в тому числі і загроз, які виникають в умовах розширення ринків діяльності;

– забезпечення фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємств в будь-який момент часу;

– виявлення, аналіз і оцінка наявних реальних загроз економічній безпеці підприємництва, а також прийняття управлінських рішень щодо їх нівелювання;

– забезпечення технологічної незалежності та досягнення конкурентоспроможності продукції;

– підбір достатнього рівня кваліфікації персоналу та оцінка ефективності його функціонування;

– захист інформаційного середовища, комерційної таємниці та досягнення високого рівня інформаційного забезпечення роботи;

– забезпечення безпеки персоналу, капіталу, майна та комерційних інтересів.

У зв'язку із тим, що на економічну безпеку підприємництва впливає величезна кількість як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, на підприємстві повинен бути побудований механізм постійного контролю та відстеження за зміною цих факторів. Для ефективного управління економічною безпекою підприємництва, крім безлічі факторів, необхідно враховувати і сучасні умови господарювання, зокрема:

– критичне зниження рентабельності та доходів підприємств, що сповільнює переорієнтацію та стабілізацію виробництва без підтримки зовнішніх інвестиційних джерел;

– появу нових конкурентів на ринку, що зумовлено розширенням ринків в умовах євроінтеграції;

– постійне зростання витрат виробництва, що зумовлено, головним чином, монопольним ціноутворенням в системі господарських зв'язків підприємств, забезпечення його матеріальними, енергетичними, комунікаційними та іншими ресурсами [5].

Отже, в результаті дослідження виявилось, що система забезпечення економічної безпеки підприємництва в Україні, що подає своєчасні сигнали про можливі загрози, повинна бути не реактивною, а превентивною дією, що максимально запобігатиме можливій невизначеності та ризикам діяльності, а також забезпечуватиме стратегічний розвиток бізнесу, в тому числі в умовах євроінтеграційних процесів та розширення ринків збуту в цілому.

Список використаних джерел

1. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : [монографія] / [Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко]. – К. : Лібра, 2003. – 280 с.

2. Руснак Л.Р. Фактори загроз зовнішнього середовища економічної безпеки підприємства / Л.Р. Руснак // Збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук «Економічна наука XXI століття: реалії та перспективи». -Наукова організація «Перспектива». – 2013. – Част.ІІ. – С. 125-129 с.

3. Паліга Н.Б. Механізми реалізації антикризової політики держави в будівельній галузі: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.03 / Н.Б. Паліга. – Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2009. – 20 с.

4. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення : [монографія]. – Львів : Арал, 2008. – 384 с.

5. Паламарчук О.І. Класифікація загроз економічної безпеки підприємств / О.І. Паламарчук // Зб. наук. праць Одеського держ екон. ун-ту. – Одеса : ОДЕУ, 1999. – Вип. 3. – С. 63-68.

УДК 35:33

*Яковенко Р.В., к.е.н., доц.
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ЗАХИСТУ ОЛІГАРХІЧНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ІНТЕРЕСУ

В Україні сформувався специфічний тип господарського механізму, який базується не на дії ринкових регуляторів чи державного втручання в економіку, а на забезпеченні економічних інтересів олігархічного прошарку населення. Ринкові механізми при цьому спотворюються, а державні важелі впливу використовуються як ширма, за якою триває перерозподіл бюджетних коштів і доходів громадян на користь паразитарного класу.

Розслідування незаконних схем та шахрайства у державному секторі в Україні здійснюють переважно журналісти. Фундаментальними діями в секторі державного регулювання, що руйнують економіку України, на сьогодні є: зміна власників засобів виробництва та майна через різні схеми, в тому числі й рейдерства стратегічного економічного ресурсу – землі; оформлення власності на третіх осіб, або закордонних суб'єктів, для унеможливлення встановлення реальних власників та бенефіціарів, ухилення від сплати податків; застосування фірм-прокладок при укладанні державних контрактів для отримання значних прибутків при завищенні ціни угоди; маніпулювання тендерними процедурами, зокрема через застосування „спеціальних” умов; монополізація процесу закупівлі сільськогосподарської у селян; недопущення до офіційної приватизації реальних конкурентоспроможних суб'єктів; незалежність діяльності митниці від державних та національних інтересів, що може працювати на закордонний капітал, у тому числі й країни-агресора.

Меркантильний, виключно матеріальний інтерес не має патріотичного забарвлення, хоча може мімікрувати під нього, якщо короткостроковий акт отримання прибутку співпадає з національним інтересом. Втім, у більшості випадків, отримання прибутку визначається лише особистим бажанням, ігноруючи інтереси інших осіб, потреби держави. Цікавим є те, що багато з цих олігархів прямо чи опосередковано фінансують північного агресора, отже складається враження, що населення України через ціни на комунальні послуги примушують фінансувати системні атаки на незалежність української держави [2, с. 51].

Відповідно до закону вартості – ціна реалізації товару полягає у відповідності витрат на виробництво товару його обмінному еквіваленту [1, с. 37]. В умовах закупівлі товарів за кордоном, на внутрішньому ринку його ціна змінюється у тому ж напрямку, у якому відбуваються її зміни на світовому ринку. Натомість в Україні діє дуже цікавий механізм державного впливу на